

[Wilhelm]

lerer denne lov, så skal monopoltilsynet lægge nogle forholdsvis relevante undersøgelser til side, som man ville gå i gang med, og desuden skal man lægge hele den daglige, ordinære kontrol med den almindelige monopollovgivning og dens overholdelse osv. til side.

Nu hører vi ikke til dem, der har de store illusioner om den almindelige monopollovgivning, og hvordan den kontrolleres. Men for dem, der påstår, at de har det, og ikke mindst socialdemokraterne, burde det jo være rystende, at man kommer her og siger, at den lægger man bare til side i et halvt år, for nu skal man foregive, at man administrerer og kontrollerer sådan noget som dette her.

De, der tror, at monopoltilsynet virkelig opfylder nogle funktioner på de traditionelle områder, burde være forargede over, at man kommer med en sådan lovgivning her og end ikke foreslår, at man så midlertidigt udvider mandskabsstyrken. Det er oven i købet næsten gratis; der går som bekendt op imod 200.000 arbejdsløse. Det viser i virkeligheden, at man ikke regner monopoltilsynets sædvanlige arbejde med overvågningen af monopollovgivningen for noget reelt. Det tror jeg sådan set man gør ret i; det er bare sjældent, det kommer så tydeligt frem.

Hvad der i øvrigt er opklaret, er, at dette såkaldte prisstop reelt ikke omfatter fødevarer overhovedet, og da det heller ikke omfatter boligudgifterne, så er, som det er sagt af hr. Freddy Madsen, de to vigtigste poster på den almindelige arbejderfamilies budget simpelt hen ikke omfattet af dette prisstop.

Dertil kommer, at den eventuelle bremse, der kan være i det på priserne – at der vil være en lønbremse, det bestrider jeg ikke, og det er som før nævnt vores hovedargument for at gå imod lovforslaget – den eventuelle bremse, der trods alt måtte være i det, og det skal jeg ikke bestride kan blive tilfældet, blot, som al erfaring viser, vil udløse en prisekspllosion, så at sige den dag loven ophører, altså umiddelbart efter den 1. marts. Det har vi set hver eneste gang, og det er jo også lige præcis hensigten. Sidste gang var det ganske særlig tydeligt.

Når hr. Melchior denne gang nævner, at han synes, det er forkert og urimeligt og ikke særlig smart, at loven netop udløber den 1. marts, for man skulle jo helst have overstået urafstemningerne om den nye overenskomst, hvis der overhovedet kommer sådan noget,

hvad er det så, hr. Melchior i virkeligheden siger? Det, han siger, er, at det ville være fint nok, hvis man kunne bedrage disse mennesker sådan, at det virkelig lykkedes. Hvis bare loven løb, indtil de urafstemninger eller anden form for overenskomstafslutning var overstået, så ville det være fint nok. Han erkender, at der ligger et bedrageri i det her, fordi der kommer en prisekspllosion, i samme øjeblik denne lov ophører, men den må endelig ikke komme på det tidspunkt, hvor man skal have afgjort overenskomsterne. Han har fuldstændig ret i, at den prisekspllosion kommer, og han har vel også taktisk set ret i, at regeringspartierne her forskertser deres egentlige formål, hvis den eksplosion bliver udløst lige præcis, når man skal til at forny overenskomster – hvordan det så ellers skal foregå til den tid.

Det, vi så sidst, var, at i et vist omfang fungerede prisbremsen, det skal jeg ikke bestride. Det lykkedes lige præcis at knibe det lønregulerende januarpristal i 1977 ned under den anden portion, som ellers dødsikkert ville være kommet til udbetaling. Til gengæld kom eksplosionen bagefter. Men hvad var det, der lykkedes? Det lykkedes at tage én portion fra folk, og det lykkedes at dæmpe deres vrede over prisstigningerne lige frem til overenskomstafslutningen. Selvfølgelig sparede folk nogle penge på, at priserne blev bremset en lille smule i de tre måneder. Det lader sig regne ud. Normalfamilien sparede ca. 40 kr. over alle tre måneder på den meget begrænsede bremse, der fungerede i de tre måneder. Til gengæld blev man altså pr. lønmodtager frastjålet en dyrtidsportion. Det er over 1.200 kr. om året. I den tid, der er gået siden da, er det altså over 1.800 kr. pr. lønmodtager. I visse familier har det altså næsten kostet 4.000 kr. på pristalsreguleringen at slippe de 40 kr. billigere julen over i 1976. Det var også lige præcis det, der var hensigten. Den portion kom jo aldrig til udløsning senere, fordi den derefter indgik i det, man indefrøs, og som nu ligger og skulper i ATP. Det var hensigten, og hr. Melchior har ganske ret i, at det også er hensigten denne gang, og ud fra den betragtning er det måske ikke så kløgtigt, at man lige siger den 1. marts. Men ingen skal være i tvivl om, at hensigten er »god nok«.

Blandt de ændringsforslag, der er stillet til lovforslaget, har der jo været en vis opstan-